

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO DLA OBIEKTÓW SZKOŁY I SALI GIMNASTYCZNEJ PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W CHWAŁOWICACH

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1229 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 452).
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z dnia 11 lipca 2003 r.).
3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Z dnia 11 lipca 2003 r.)
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Z dnia 11 lipca 2003 r.)
5. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 lutego 1999 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 1999 r. Nr 15 poz. 140).
6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 1991 r. Nr 88 poz. 400 z późniejszymi zmianami).
7. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414).
8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 kwietnia 1992 r. w sprawie wydawania świadectw dopuszczenia (atestu) użytkowania wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 40, poz. 172).
9. PN-92/N-01 256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
10. PN-92/N-01 256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

II. Zasady ogólne

1. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 81, poz. 351), dyrektor szkoły, zapewniając ochronę przeciwpożarową obiektów i budynków szkolnych, obowiązany jest w szczególności:
 - 1) Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.
 - 2) Wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach.
 - 3) Zapewnić konserwacje i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych w p. 2, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie.
 - 4) Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.

- 5) Przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej.
 - 6) Zaznaczyć pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
 - 7) Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
2. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego określa:
 - 1) Potencjalne źródła powstawania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania.
 - 2) Zasady zapobiegania możliwości powstawania pożaru.
 - 3) Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.
 - 4) Zasady zabezpieczenia obiektów w sprzęt gaśniczy.
 - 5) Zasady postępowania na wypadek pożaru.
 - 6) Zasady prowadzenia ewakuacji.
 - 7) Zasady prowadzenia szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
 3. Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.
 4. Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektów Zespołu. Umowa o powierzenie prac lub najem obiektów (ich części) musi zobowiązywać wykonawców (najemców) do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.
 5. Dyrektor Zespołu lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców/najemców w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

III. Charakterystyka pożarowo-techniczna obiektów

Obiekty szkolne (budynek szkolny oraz sala gimnastyczna) położone są na działce nr 1308. Właścicielem obiektu jest Gmina Radomyśl nad Sanem. Adres obiektu: Chwałowice 130, 37 – 455 Radomyśl nad Sanem. Rok zakończenia budowy 1909 r. Rok oddania sali gimnastycznej: 2005 r. Działka ta przylega od północy do drogi powiatowej, od wschodu do Wiejskiego Domu Kultury w Chwałowicach oraz drogi powiatowej, od południa graniczy z gruntami ornymi i działką prywatną, a od zachodu z drogą gminną.

Budynek szkolny

Budynek szkolny jest usytuowany w środku działki. Składa się z części starej (1909 r.) oraz z części nowej (2005 r.)

1. Wymiary budynku:

- 1) Powierzchnia zabudowy – 1216 m² (budynek dydaktyczny – 594 m², łącznik – 118 m², sala gimnastyczna i pomieszczenia dydaktyczne – 504 m²)
- 2) Kubatura – 8512 m³
- 3) Powierzchnia użytkowa -1473 m²
- 6) Wysokość budynku – 7 m
- 7) Ilość kondygnacji nadziemnych – 2

2. Konstrukcja budynku

- 1) Budynek dydaktyczny(starszy):
 - a) fundamenty – wykonane z betonu żwirowego ,
 - b) ściany – wykonane z cegły ceramicznej pełnej,
 - c) Stropy – wykonane jako ceramiczno – betonowe typu Kleina,
 - d) Schody wewnętrzne – wykonane jako żelbetowe schody dwubiegowe zwrotne
 - e) Dach – wykonany w konstrukcji drewnianej płatwiowo – krokwiowej pokryty blachą trapezową ocynkowaną(budynek dydaktyczny) oraz blachą trapezową powlekaną (sala gimnastyczna i łącznik)
- 2) Sala gimnastyczna z łącznikiem (nowsza): oddana do użytku w 2005 r. – wykonana wg nowych obowiązujących norm i technologii.

3. Zagospodarowanie budynku:

- 2) Przeznaczenie kondygnacji i pomieszczeń:
 - a) piwnica – pomieszczenia pomocnicze: magazyn sprzętu szkolnego.
 - b) parter – pomieszczenia dydaktyczne, kuchnia cateringowa, stołówka, korytarz, ubikacje, natryski, sala komputerowa, sala gimnastyczna, magazyn sprzętu
 - c) pierwsze piętro – pomieszczenia dydaktyczne, gabinet dyrektora, pokój nauczycielski, biblioteka, korytarz,
 - d) antresola nad ciągiem pomieszczeń pomocniczych – trybuna do obserwowania imprez sportowych (część nowa)
- 3) Maksymalna liczba osób przebywających w budynku – 231
- 4) Maksymalna liczba osób przebywających na największej kondygnacji – 100 osób na piętrze.
- 5) Maksymalna liczba osób przebywających na największej kondygnacji (nowa część) – 60 osób w pomieszczeniach towarzyszących,
- 6) Wielkość pomieszczeń zakwalifikowanych do kategorii ZL I zagrożenia ludzi : stołówka – 38 m, sala gimnastyczna – 288 m²
- 7) Rodzaj i ilość materiałów niebezpiecznych pożarowo:
 - a) kuchnia na parterze: gaz palny propan-butan w butli 11 kg

4. Klatki schodowe:

- 1) Ilość:
 - a) schody wewnętrzne – 2
 - b) schody zewnętrzne – 1 (od strony wschodniej na piętro do nowej części budynku).
- 2) Konstrukcja schodów:
 - a) wewnętrzne – żelbetowe wylewane na miejscu, dwubiegowe ze spocznikami, otwarte, szerokość biegu i spocznika – 1,65 m
- 3) Urządzenia służące do usuwania dymu z klatek schodowych – brak

5. Instalacje:

- 1) Elektryczna 220 V na wszystkich kondygnacjach. Przewody prowadzone pod tynkiem. Główny wyłącznik prądu znajduje się na parterze w szatni w starej części budynku.
- 2) Ogrzewcza – instalacja centralnego ogrzewania podłączona jest do kotłowni znajdującej się w budynku WDK w Chwałowicach. Jest zasilana gazem z sieci. .
- 3) Odgromowa wykonana w listopadzie 2003 r.
- 4) Wodociągowa – podłączona do wodociągu gminnego.
- 5) Kanalizacja sanitarna odprowadzająca ścieki do usytuowanego na placu szkolnym osadnika.
- 6) Wentylacja grawitacyjna w salach dydaktycznych, kuchni i mechaniczna w ubikacjach.

6. Instalacje gaśnicze i zabezpieczające:

- 1) Instalacja hydrantowa wewnętrzna – w sali gimnastycznej znajdują się dwa hydranty.
- 2) Suche piony (instalacja hydrantowa nienawodniona – nie występuje).
- 3) Instalacja sygnalizacji alarmu pożarowego – nie występuje.

7. Zaopatrzenie wodne:

- 1) Sieć hydrantowa zewnętrzna naprzeciwko szkoły po przeciwnej stronie drogi od strony północnej: odległość do najbliższego hydrantu – 20 m.
- 2) Cieki i zbiorniki wodne zlokalizowane w odległości do 500 m od obiektu – stawy zlokalizowane przy Zakładach Ceramicznych (cegielniach) oraz jezioro, z możliwością dojazdu ciężkim sprzętem straży pożarnej.

8. Drogi pożarowe do budynku:

- 1) Dojazd od drogi głównej przed front budynku (od strony północnej) – droga dojazdowa asfaltowa o szerokości 3 m, plac o wymiarach 34 x 20 m pokryty trawą.
- 2) Dojazd od drogi powiatowej z boku budynku (od strony wschodniej) – droga dojazdowa asfaltowa, plac o wymiarach 58 x 18,7 m nieutwardzony, pokryty trawą.

IV. Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania

1. Klasa odporności pożarowej budynku szkoły

- 1) Szkoła jest obiektem zaliczonym do kategorii ZL III zagrożenia ludzi (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami).
- 2) Budynek szkolny jest budynkiem dwukondygnacyjnym. Na podstawie Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz.U. z dnia 8 lutego 1995 r.) tego typu budynki szkolne zaliczone do kategorii ZL III powinny być wykonane w klasie odporności pożarowej C.
- 3) Elementy budynku szkolnego zaliczonego do klasy odporności ogniowej C powinny odpowiadać następującym warunkom:
 - a) główna konstrukcja nośna (ściany, słupy, podciąg, ramy) - minimalna odporność ogniowa 60 minut – NRO,
 - b) stropy - minimalna odporność ogniowa 60 minut – NRO,
 - c) ścianki działowe - minimalna odporność ogniowa 15 minut – NRO,
 - d) dachy, tarasy, konstrukcja nośna dachu - minimalna odporność ogniowa 15 minut – NRO,
- 4) Budynek szkolny spełnia wymagania cytowanego wyżej przepisu.

2. Źródła powstania pożaru.

- 1) Możliwości powstania pożaru w budynku szkolnym mogą wynikać z:
 - a) wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
 - niewłaściwego wykonania,
 - przeciążenia poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
 - b) używania otwartego ognia:
 - zaprószenia ognia spowodowanego niewłaściwym zabezpieczeniem paleniska w trzonie kuchennym,
 - c) rozszczelnienie przewodów kominowych,
 - d) prowadzenia prac remontowych polegających na spawaniu, cięciu, malowaniu, klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - e) niewłaściwego przeprowadzania doświadczeń chemicznych z użyciem palników Bunsena i substancji łatwopalnych,
 - f) rozszczelnienia instalacji kuchenki gazowej zasilanej z butli,
 - g) celowego podpalenia.

3. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru

- 1) Rozwój pożaru w budynku szkolnym uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi pomieszczeniami i kondygnacjami.
- 2) Rozprzestrzenianie ognia w budynku szkolnym może następować poprzez:
 - a) palne elementy wykończenia wnętrz: wykładziny podłogowe,
 - b) palne elementy wystroju oraz wyposażenia pomieszczeń dydaktycznych, administracyjnych i gospodarczych: meble, elementy dekoracyjne na ścianach, zasłony, firanki,
 - c) systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektrycznej,
 - d) nieszczelne przewody kominowe,
- 3) Oprócz rozprzestrzeniania się ognia, istotne jest również przenikanie na poszczególne kondygnacje oraz do pomieszczeń dymów i gazów pożarowych – w budynku szkolnym mogą one się rozprzestrzeniać przez:
 - a) otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe),
 - b) przewody wentylacyjne,

V. Zapobieganie możliwości powstania pożaru

1. Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników Zespołu Szkół w Chwałowicach oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jego terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami).
2. Zgodnie z w/w przepisem w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektów, należy:
 - 1) Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi, tj.:
 - a) oznakować zgodnie z PN-92/N- 01256/02 drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji (znaki w wersji fotoluminescencyjnej umożliwiającej widoczność znaków w przypadku zaniku oświetlenia przynajmniej przez okres dwu godzin),
 - b) utrzymywać drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych (korytarzy i klatek schodowych), tj. nie ustawiać na schodach, korytarzach i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację, nie zamykać drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, nie ograniczać dostępu do wyjść ewakuacyjnych,
 - c) zapewnić do celów ewakuacji co najmniej dwa, otwierane na zewnątrz, czynne wyjścia z budynku szkoły i budynku sali gimnastycznej oraz z samego pomieszczenia sali gimnastycznej.
 - 2) Wywiesić na widocznym miejscu w obu budynkach instrukcję postępowania na wypadek pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych.
 - 3) Oznakować zgodnie z PN-92/N- 01256/01:

- a) miejsca ustawienia sprzętu gaśniczego,
 - b) lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego.
 - c) lokalizację miejsc składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- 4) Instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacjom, zgodnie z tabelą:

Lp.	Rodzaj czynności	Termin	Uwagi
1.	Konserwacja i naprawa podręcznego sprzętu gaśniczego	co najmniej raz w roku	
2.	Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej	co 1 rok	
3.	Przeгляд instalacji odgromowej	raz w roku	
4.	Kontrola stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych)	co 1 rok	
5.	Przeгляд stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku	raz w roku	przed rozpoczęciem roku szkolnego
6.	Pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
7.	Sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
8.	Badanie instalacji odgromowej	co 6 lat	oraz po każdym uszkodzeniu

- 5) Nie ograniczać dostępu do urządzeń przeciwpożarowych: hydrantów, zaworów wody, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, podręcznego sprzętu gaśniczego.
- 6) Usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych z częstotliwością:
 - a) z paleniska kotłowni – co najmniej 4 razy w roku.
- 7) Urządzenia elektryczne ustawiać na podłożu niepalnym.
- 8) Na osłony punktów świetlnych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne.
- 9) Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznej instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 10) Nie używać otwartego ognia i nie palić tytoniu w pomieszczeniach szkolnych.
- 11) Nie dokonywać napraw bezpieczników energii elektrycznej.

- 12) Zapewnić właściwe warunki przechowywania materiałów palnych: w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury ponad 100° C oraz linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej.
- 13) Okresowo sprawdzać szczelność instalacji kuchenki gazowej – uszkodzone przewody natychmiast wymienić na nowe.
- 14) Na zapleczu pracowni chemicznej nie przechowywać więcej niż jedną butlę z gazem propan-butan – zabezpieczyć ją przed upadkiem, uszkodzeniem oraz odsunąć na odległość minimum jednego metra od kaloryfera.
- 15) W pracowniach przedmiotowych (chemicznej i technicznej) opracować i wywiesić instrukcje dotyczące zasad bezpiecznego wykonywania doświadczeń i prac, podczas których używa się otwarty ogień i materiały niebezpieczne pożarowo.

VI. Podręczny sprzęt gaśniczy

1. Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

- 1) Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego w budynkach reguluje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami:
 - a) jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 2 dm³) powinna przypadać w strefach pożarowych o obciążeniu ogniowym 500 MJ/m² i wyższym oraz zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I oraz ZL III – na każde 300 m² powierzchni,
 - b) gaśnice stosowane w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem powinny posiadać na etykiecie indeks „E”,
- 2) Przy rozmieszczaniu sprzętu w obiektach należy stosować następujące zasady:
 - a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
 - b) w obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji,
 - c) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z PN-92/N-01256/01,
 - d) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
 - e) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m,

3) Rozmieszczenie gaśnic w budynku szkolnym:

Lp.	Typ	Miejsce usytuowania
1.	Proszkowa ABC – 2 kg	Wejście główne – w szatni po lewej stronie
2.	Proszkowa ABC – 6 kg	Korytarz dolny – obok łazienki
3.		Przedszkole – za drzwiami z prawej strony
4.		Korytarz górny – obok klatki schodowej
5.		Pokój nauczycielski – za drzwiami z prawej strony
6.		Biblioteka – obok drzwi wyjściowych
7.		Pracownia komputerowa – obok drzwi wyjściowych
8.		Pracownia komputerowa II – obok drzwi wejściowych

4) Rozmieszczenie gaśnic w budynku sali gimnastycznej:

Lp.	Typ	Miejsce usytuowania
1.	Proszkowa ABC – 2 kg	Kuchnia – przy wejściu po prawej stronie
2.	– 6 kg	Korytarz – obok wyjścia głównego
3.		Korytarz dolny – obok wyjścia awaryjnego
4.		Antresola – obok wyjścia na klatkę schodową
5.		Korytarz górny – obok wyjścia awaryjnego

2. Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

- 1) Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w początkowej fazie ich rozwoju przez użytkowników budynku.
- 2) Gaśnice proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną.
- 3) Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem – stosuje się je przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

3. Sposób użycia gaśnicy proszkowej.

- 1) Zbliżyć się z gaśnicą do źródła ognia.
- 2) Wyciągnąć zawleczkę.
- 3) Jedną ręką chwycić zawór, drugą ręką wbić zbijak.
- 4) Nacisnąć dźwignię zaworu.
- 5) Skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

4. Kontrola i konserwacja gaśnic

- 1) Sprzęt gaśniczy powinien być poddawany czynnościom konserwacyjnym nie rzadziej niż raz na rok lub zgodnie z zaleceniami producenta.
- 2) Zakres czynności konserwacyjnych powinien być zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta.
- 3) Konserwację i naprawę tego sprzętu winni przeprowadzać odpowiednio przeszkoleni i upoważnieni konserwatorzy sprzętu gaśniczego.
- 4) Na kontrolce gaśnicy powinna się znajdować data następnego przeglądu gaśnicy.
- 5) za przeprowadzenie okresowej kontroli podręcznego sprzętu gaśniczego odpowiedzialny jest dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chwałowicach

VII. Organizacja ewakuacji

1. Warunki ewakuacji.

- 1) Określenie ilości osób przebywających w budynkach Zespołu Szkół w Chwałowicach*):

a) budynek szkolny (stara część):

Kondygnacja	Nauczyciele, obsługa	Uczniowie	Razem
Parter			
I piętro			
RAZEM			

b) budynek sali gimnastycznej (nowa część):

Kondygnacja	Nauczyciele, obsługa	Uczniowie	Razem
Parter			
Antresola			
RAZEM			

*) ilość osób wpisać ołówkiem i okresowo uaktualniać.

- 2) Analiza pionowych dróg ewakuacyjnych:
- a) w budynku szkoły:
 - pionowe drogi ewakuacji w budynku szkolnym stanowi klatka schodowa zamknięta: schody wykonane z materiałów niepalnych, klatki schodowe nie posiadają urządzeń oddymiających, szerokość schodów zgodna z przepisami,
 - b) w budynku sali gimnastycznej:
 - pionowe drogi ewakuacji w budynku sali gimnastycznej stanowią dwie klatki schodowe: wewnętrzna i zewnętrzna: schody wykonane z materiałów niepalnych, klatka schodowa wewnętrzna nie posiada urządzeń oddymiających, szerokość schodów zgodna z przepisami,
- 3) Analiza poziomych dróg ewakuacyjnych:
- a) w budynku szkoły:
 - długość przejść w pomieszczeniach, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na korytarz (drogę ewakuacyjną) nie przekracza wymaganych dla pomieszczeń szkolnych 40 m – wynosi maksymalnie 15 m,
 - długość dojsć ewakuacyjnych (odległości od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku lub do drzwi na klatkę schodową) nie przekracza wymaganych dla budynku szkolnego (ZL III) z dwoma wyjściami ewakuacyjnymi 45 m – wynosi maksymalnie 25 m,
 - szerokość dróg ewakuacyjnych (korytarzy) wynosi 3,2 m i jest zgodna z wymaganiami,
 - b) w budynku sali gimnastycznej:
 - długość przejść w pomieszczeniach, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na korytarz (drogę ewakuacyjną) nie przekracza wymaganych dla pomieszczeń szkolnych i sali gimnastycznej 40 m – wynosi maksymalnie 10 m,
 - długość dojsć ewakuacyjnych (odległości od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku lub do drzwi na klatkę schodową) nie przekracza wymaganych dla sali gimnastycznej (ZL I) z dwoma wyjściami ewakuacyjnymi 45 m – wynosi maksymalnie 15 m,
 - szerokość dróg ewakuacyjnych (korytarzy) wynosi 2,4 m i jest zgodna z wymaganiami,
- 4) Wystroje wewnątrz i dróg komunikacyjnych:
- a) na drogach komunikacyjnych jak korytarze, klatki schodowe nie zastosowano łatwo zapalnych wykładzin ściennych, podłogowych i sufitowych,
 - b) w pomieszczeniu sali gimnastycznej stałe drewniane elementy wyposażenia pokryte są trudno zapalnymi środkami, na podłodze znajduje się parkiet.
- 5) Oznakowanie dróg ewakuacyjnych:
- a) oznakowanie dróg ewakuacyjnych w budynku szkolnym i budynku sali gimnastycznej zostało wykonane zgodnie z PN-92/N-01 256/02 oraz §4 ust.2 p.2

Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami),

- b) sposób oznakowania dróg i wyjść ewakuacyjnych przedstawia załącznik nr 1.
- 6) Oświetlenie ewakuacyjne i bezpieczeństwa.
 - a) ponieważ budynek szkolny jest wykorzystywany głównie w okresie dziennym nie zachodzi konieczność instalowania oświetlenia bezpieczeństwa i ewakuacyjnego,
 - b) w budynku sali gimnastycznej zastosowano oświetlenie bezpieczeństwa na korytarzu (drodze ewakuacji).
- 7) Instalacja sygnalizacji pożarowej.
 - a) zgodnie z §18 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami) w budynkach szkolnych nie jest wymagana instalacja sygnalizacyjno-alarmowa.
- 8) Środki i urządzenia łączności i alarmowania.
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chwałowicach wyposażona jest w sieć telefoniczną umożliwiającą całodobową łączność zewnętrzną.

2. Konieczność ewakuacji.

- 1) Konieczność przeprowadzenia ewakuacji zachodzi zawsze w następujących okolicznościach:
 - a) gdy pożar, wybuch, lub inny wypadek losowy zdarza się w pomieszczeniu przebywania ludzi lub gdy znajduje się ono w układzie łączności bezpośredniej z innymi pomieszczeniami bez odrębnych wyjść na drogę ewakuacyjną,
 - b) gdy pożar, wybuch lub inny wypadek losowy przerasta możliwości opanowania w zarodku lub zapobieżenia skutkom przez znajdujących się w miejscu wypadku pracowników w okresie nie dłuższym niż jest to konieczne do wyprowadzenia osób zagrożonych przez wypadek lub jego następstwo (max. do 3 minut),
 - c) gdy siły pomocy z zewnątrz lub straż pożarna nie mogą stawić się w czasie gwarantującym zbędność ewakuacji,
 - d) gdy warunki ewakuacji są niekorzystne, niezgodne z obowiązującymi przepisami stwarzając utrudnienia ewakuacji ludzi,
 - e) gdy okoliczności pożaru, jego nasilanie się, gwałtowność rozszerzania się i zadymienie stworzyły już z chwila ujawnienia, zagrożenia osobiste życia i zdrowia ludzi lub zmieniająca się sytuacja wskazuje na takie niebezpieczeństwo.

3. Podstawowe zasady ewakuacji:

- 1) W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynków szkolnych, decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje dyrektor PSP im. Jana Pawła II w Chwałowicach lub osoba go zastępująca.

- 2) Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (kondygnacji, budynku), a także musi określać drogi i kierunki ewakuacji.
- 3) Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:
 - a) niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
 - b) kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji grup uczniów, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
 - c) w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie; następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
 - d) podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektów.
 - e) osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków bądź przenosić na rękach,
 - f) w przypadku blokady dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować z zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek ratowniczych,
 - g) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.
 - h) ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuacje mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia.
 - i) po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu budynku szkolnego czy zagrożonej strefy, opiekun danej grupy osób zobowiązany jest do sprawdzenia, czy wszyscy

ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku.

- j) w przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

4. Przebieg ewakuacji.

- 1) W budynku szkoły:
 - a) ogłosić sygnał alarmowy „EWAKUACJA”
 - głosem (wskazane wykorzystanie szkolnej aparatury nagłaśniającej),
 - szkolną sygnalizacją dzwonkową – przerywane dzwonicie,
 - b) otworzyć drzwi sal lekcyjnych powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji – apelować o zachowanie spokoju,
 - c) określić kolejność ewakuacji z pomieszczeń i kondygnacji przy zachowaniu zasady:
 - w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie,
 - następnie należy ewakuować osoby poczynając od pierwszego piętra budynku.
 - d) uformować grupy ewakuacyjne na korytarzach pod opieką nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne,
 - e) wskazać dzieciom kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki na placu szkolnym,
 - f) sprawdzić, zgodnie z dziennikiem lekcyjnym, obecność uczniów na zbiórce,
 - g) o ile to jest możliwe, sprawdzić pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili,
 - h) ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia (taka możliwość może zaistnieć na I piętrze) zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru,
 - i) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia tych ludzi przed przybyciem jednostek ratowniczych, podjąć próbę ich ewakuacji przez okna, np. przy pomocy drabin,
 - j) po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, począwszy od pomieszczeń zagrożonych pożarem, w następującej kolejności:
 - dokumentacja szkoły,
 - sprzęt elektroniczny, w tym komputerowy,

- pomoce dydaktyczne o znacznej wartości,
 - księgozbiór,
 - pozostałe wyposażenie i sprzęt szkolny.
- 2) W budynku sali gimnastycznej:
- a) ogłosić sygnał alarmowy „EWAKUACJA”
 - głosem,
 - szkolną sygnalizacją dzwonkową – przerywane dzwonienie,
 - b) otworzyć drzwi sali gimnastycznej i pomieszczeń przebieralni i umywalni, powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji – apelować o zachowanie spokoju,
 - c) określić kolejność ewakuacji w zależności od miejsca powstania pożaru, przy zachowaniu zasady:
 - w przypadku pożaru na antresoli w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby tam się znajdujące, a następnie z pomieszczeń sali gimnastycznej i pozostałych,
 - w przypadku pożaru na parterze, ewakuację osób należy rozpocząć od pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, a następnie z pozostałych pomieszczeń. - jednocześnie należy prowadzić akcję ewakuacyjną z antresoli zewnętrzną klatką schodową od strony wschodniej,
 - d) w czasie dalszych działań ewakuacyjnych stosować się do zasad ustalonych dla ewakuacji z budynku szkoły.

VIII. Postępowanie na wypadek pożaru lub innego zagrożenia

1. Zasady alarmowania.

- 1) Każdy pracownik Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chwałowicach, który zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze czy zagrożeniu, obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
 - a) wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru narażone na jego skutki,
 - b) Państwową Straż Pożarną – **telefon 998**,
 - c) Dyrektora PSP im. Jana Pawła II w Chwałowicach
 - d) lub osobę go zastępującą
- 2) Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy podać następujące informacje:
 - a) gdzie się pali – adres szkoły,
 - b) co się pali – rodzaj pomieszczenia, na której kondygnacji, rodzaj palącego się materiału, np. odzież w szatni,
 - c) czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy w pobliżu znajdują się materiały łatwopalne, itp.,
 - d) numer telefonu, z którego podaje się informacje oraz swoje imię i nazwisko.

- 3) UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.
- 4) W razie potrzeby powiadomić:
 - a) Pogotowie Ratunkowe – tel. 999
 - b) Policję – tel. 997
 - c) Pogotowie Energetyczne – tel. 891

2. Zasady postępowania pracowników Zespołu Szkół w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.

- 1) Równoległe z zaalarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych znajdujących się w budynku.
- 2) Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Dyrektor, a w przypadku jego nieobecności jeden z nauczycieli. Każdy pracownik PSP w Chwałowicach zobowiązany jest podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
- 3) Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
 - a) w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru (nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem),
 - c) usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
 - d) nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - e) otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy,
 - f) wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką.

3. Zabezpieczenie pogorzeliska.

- 1) Dyrektor PSP w Chwałowicach jest odpowiedzialny za:
 - a) zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzeliskowego w celu zapobieżenia powstania pożaru wtórnego,
 - b) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej lub komisji powołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn pożaru.

IX. Zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi

1. Cel i zakres szkoleń.

- 1) Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy realizować w formie szkoleń, których celem jest zapoznanie z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, a w szczególności z:
 - c) zagrożeniem pożarowym występującym w budynkach lub pomieszczeniach Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chwałowicach
 - d) przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożarów,
 - e) sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
 - f) przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
 - g) zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
 - h) zadaniami i obowiązkami pracowników w wypadku powstania pożaru,
 - i) warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
 - j) zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.
- 2) Program szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej stanowi załącznik nr 2.
- 3) Szkoleniem objęci są wszyscy pracownicy PSP im. Jana Pawła II w Chwałowicach, których obowiązkiem jest uczestnictwo w szkoleniu. Przeprowadzenie szkolenia przeciwpożarowego jest dokumentowane. Dokumentację stanowi oświadczenie pracownika – załącznik nr 3.
- 4) Do zapoznania się z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” zobowiązane są również wszystkie osoby nie będące pracownikami PSP w Chwałowicach, a wynajmujące powierzchnie lub pomieszczenia na terenie zajmowanym przez obiekty PSP w Chwałowicach. Obowiązkiem Dyrektora PSP w Chwałowicach jest dostarczenie tym osobom przedmiotowego dokumentu i uzyskanie oświadczenia o przyjęciu do wiadomości jego postanowień – wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 3.

X. Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

1. Zasady organizacyjne.

- 1) Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie PSP w Chwałowicach pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 2) Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.
- 3) Zasady działania komisji, o której mowa w pkt.2:
 - a) skład osobowy komisji stanowią:
 - § Dyrektor Szkoły lub osoba przez niego pisemnie upoważniona – PRZEWODNICZĄCY,

- § Osoba prowadząca sprawy ochrony przeciwpożarowej – CZŁONEK,
- § Kierownik (właściciel) grupy (firmy) wykonującej prace – CZŁONEK,
- § Skład komisji może być rozszerzony o inne osoby.

- b) prace komisji organizuje jej Przewodniczący,
 - c) komisja ze swoich prac sporządza „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo” wg załączonego wzoru nr 4,
 - d) po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokóle, Przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru nr 5,
 - e) do obowiązku Przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokóle zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo”.
- 4) Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje Przewodniczący Komisji.

2. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.

- 1) Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie itp., w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:
 - a) klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych,
 - b) szlifowaniu (np. cyklinowaniu) powierzchni wykonanych z materiałów palnych,
 - c) zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
 - d) montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.
- 2) Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
 - a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
 - b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
 - c) zabezpieczeniu przed działaniem, np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
 - d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
 - e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
 - f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,

- g) sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo palnych,
- h) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.:
- napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki, np. drutu spawalniczego, elektrod itp.,
 - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 3) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- a) dążyć do zmniejszania lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń,
 - b) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
 - c) zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
 - d) pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
 - e) po zakończeniu prac, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
 - f) ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
 - g) prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzenie nie przekroczenia 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
- 4) Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy, w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
- 5) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po

upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.

- 6) Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
- 7) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

3. Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo.

- 1) Osoba, która została upoważniona przez Dyrektora do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo, powinna w szczególności:
 - a) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
 - b) dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokóle prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
 - c) sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
 - d) wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
 - e) brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

4. Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:

1. Sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
2. Ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokóle zezwoleniu na prowadzenie prac,
3. Znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
4. Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
5. Ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia, ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
6. Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,

7. Rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
8. Poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
9. Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
10. Meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
11. Dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy, stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,
12. Wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

XI. Załączniki

1. Oznakowanie rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, dróg i wyjść ewakuacyjnych.
2. Program szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
3. Oświadczenie pracownika (przedstawiciela firmy), że został zapoznany z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
4. „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo”.
5. Zezwolenie na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo.

01. 09. 2017 r.
DYREKTOR
SZKOŁY
mgr Wioletta Maślach

Program szkolenia informacyjnego
z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Lp.	Temat szkolenia	Ilość godzin	Uwagi
1.	Zagrożenie pożarowe w Zespole, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	1 godz.	
2.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom	0,5 godz.	
3.	Zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru	0,5 godz.	
4.	Ewakuacja ludzi, sposoby i środki ewakuacji	1 godz.	
5.	Podręczny sprzęt gaśniczy, umiejętność praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego		

ZATWIERDZAM

Dyrektor Zespołu

Pieczęć szkoły

imię i nazwisko pracownika

stanowisko

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie szkoły, a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

1. zapobiegania powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru na stanowisku pracy i w obiektach szkoły,
2. postępowania na wypadek pożaru,
3. użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy.

Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla obiektów szkoły i sali gimnastycznej w Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Chwałowicach przyjmuje do wiadomości i zobowiązuje się przestrzegać jej postanowień

podpis składającego oświadczenie

Protokół nr _____
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac
niebezpiecznych pożarowo

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac:

2. Technologia prac przewidzianych do realizacji:

3. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w miejscu prac:

4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo:

5. Rodzaj wykonywanych prac przez inne firmy w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo oraz sposoby zabezpieczeń obszarów sąsiadujących:

6. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:

7. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo:

8. Środki i sposoby alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:

9. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac:

10. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac:

11. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu:

Podpisy członków komisji:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis

Oleszno, _____

Zezwolenie nr _____
na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Miejsce pracy (kondygnacja, pomieszczenie, instalacja)

2. Rodzaj pracy:

3. Czas pracy (wyszczególnić dni i godziny):

4. Zagrożenie pożarowe (wybuchowe) w miejscu pracy:

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru (wybuchu):

6. Środki zabezpieczenia:
 - a) przeciwpożarowe: _____
 - b) bhp: _____
 - c) inne: _____
7. Sposób wykonywania pracy:

8. Osoby odpowiedzialne za:
 - a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo: _____

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie: _____

Podpis

b) wyłączenie rejonu prac spod napięcia: _____

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie: _____

Podpis

c) dokonanie analizy stężeń par cieczy, gazów, pyłów w zakresie występowania niebezpiecznych stężeń: _____

Imię i nazwisko

Stwierdzam wykonanie: _____

Podpis

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

Imię i nazwisko

Przyjąłem do wykonania: _____

Podpis

UWAGA: niepotrzebne skreślić

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac w dniu(ach) _____ od godz. _____ do godz. _____

(zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w p. 8)

Wnioskujący

Przewodniczący komisji

10. Prace zakończono w dniu _____ o godzinie _____

Wykonawca

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót

Skontrolował

Podpis

Podpis

Uwaga: odbierający przekazuje zezwolenie przewodniczącemu komisji celem włączenia do akt.